

DRONES Miljoenenoperatie moet de grutto redden

Hi-tech speuren naar eieren van weidevogels

Weidevogelbeheer is hi-tech. De oude vogelaars die door de weilanden naar nesten speuren worden vervangen door drones en peperdure camera's die van grote hoogte eieren spotten. De volgende stap is dat boeren de GPS-coördinaten invoeren in hun maaimachines die dan volautomatisch om de nesten heen rijden. Helemaal makkelijk. Maar dat is nog toekomstmuziek.

Eric Lorier
eric.lorier@mediahuis.nl

Eemdijk ■ Bonkige mannen die met stevige laarzen en dikke jassen in weer en wind door weilanden ploegen op zoek naar nestjes van kieviten en grutto's? Ze zijn er steeds minder. Het 'ambacht' sterft langzaam maar zeker uit. „En jonge aanwas is er niet”, treurt Wilhelm Bos van Collectief Eemland. „De jeugd gaat de polder niet in om kievitseieren te zoeken.” Gelukkig biedt de techniek een uitkomst.

De weidevogelbeschermer van tegenwoordig gaat met hi-tech drones, dure camera's en haarscherpe GPS-systemen de polder in. Maar dat kost serieuze geld. Diverse subsidieregelingen bieden uitkomst, net als de financiële impuls van bijvoorbeeld de regionale Rabobank en het Europese programma LEADER voor innovatieve projecten waar de weidevogelbeschermers recent mee werden verblijd. En dankzij die bijdrages kan Collectief Eemland spullen kopen om de weidevogelbescherming te optimaliseren. Een nieuwe 'state of the art'-camera bijvoor-

beeld. Het ding is besteld.

Wilhelm Bos van Collectief Eemland is blij met de nieuwe aanschaf. Het Collectief bestaat uit agrariërs, grondbezitters en weidevogelliefhebbers in de Eempolder tussen Eemdijk, Bunschoten, Baarn en Soest. Ze zetten zich gezamenlijk in voor de grutto's, tureluurs, kieviten, scholeksters en andere weidevogels. Dat gebeurt onder meer door kruidenrijk grasland in te zaaien, stukken weiland plas-dras te zetten, nesten in kaart te brengen, vossen te bejagen, vossenrasters te plaatsen en later te maaien. Boeren krijgen een financiële compensatie, maar een vetpot is het volgens Bos zeker niet. Een keer een inflatiecorrectie zou wat hem betreft op zijn plaats zijn.

Eemlands succes

Het Eemlandse weidevogelprogramma werpt zijn vruchten af. „In heel Nederland gaat de weidevogelstand jaarlijks zo'n 5 procent achteruit, behalve hier. We hebben gemiddeld een toename van zo'n 2 tot 3 procent per jaar.” Dat mag ook wel, er gaat elk jaar dik een miljoen naar het beschermen van de weidevogels in Eemland. Andere collectieven kijken jaloers toe hoe ze dat toch flikken in de Eem-

polder. Vooral voor de grutto is het allemaal van cruciaal belang. De nationale weidevogel heeft geen alternatief om naar uit te wijken.

De weidevogelbeschermers zetten al sinds 2017 drones in, wat dat betreft is er niets nieuws onder de zon. Collectief Eemland heeft vier drones en 32 opgeleide dronepiloten. Maar de camera's waarmee tot nu toe werd gewerkt hadden zo hun beperkingen. „Warmtecamera's kunnen we bijvoorbeeld alleen rond zonsopkomst gebruiken. Daarna warmen molshopen en paaltjes ook te veel op, dan kunnen we eigenlijk niks meer met de beelden. Bovendien werkt het alleen als de eieren worden bebroed. En zolang er geen vier eieren in een nest liggen gaan die vogels niet broeden en zijn de eieren dus ook niet warm.”

Ook de gewone camera's die tot nu toe onder de vier drones werden gehangen zijn niet ideaal. Ze zijn gewoon niet scherp genoeg. Detectiesoftware markeert meteen de nesten op de gemaakte foto's, maar ook alles dat erop lijkt. „Dus die camerabeelden moeten we allemaal nakijken”, schetst Bos. „Dat kost bij die oude camera's heel veel tijd. Hij detecteert een hoop en we moeten alles nalopen om te kijken

Wilhelm Bos van Collectief Eemland demonstreert een van de drones. Dankzij haarscherpe beelden vanuit de lucht zijn veel nesten op te sporen. FOTO MEDIAHUIS

of het echt een nest is of bijvoorbeeld een paar bloemetjes of een steentje of zo. Kost ons uren per dronevlucht.”

Vals-positief

De nieuwe camera die dit voorjaar in stelling wordt gebracht maakt haarscherpe beelden. Van dik dertig meter hoogte zijn de grasspriet-

jes stuk voor stuk te zien, en een nestje grutto-eieren is helemaal een fluitje van een cent voor het apparaat. „We maken nu echt een heel grote stap omdat we al die vals-positieven eruit kunnen filteren. Dit gaat ons echt enorm veel werk uit handen nemen”, denkt Bos. „Scheelt ons uren werk, en daardoor kunnen we veel meer

hectares op nesten gaan controleren. Straks kunnen we gewoon elke ochtend, middag en avond een drone de lucht in sturen.”

De mensen van Collectief Eemland hebben nog een paar weken om met de nieuwe apparatuur te oefenen en alles te testen. Het eerste kievitsei wordt begin maart verwacht, en vanaf dat moment

barst de jaarlijkse drukte weer los in de polder.

De nestzoekers hebben dan een paar weken de tijd om zoveel mogelijk nesten in kaart te brengen. „Tussen half maart en mei liggen de nesten nog open, daarna verstoppen de grutto en de tureluur hun nest onder het gras. Dan zie je er echt niets meer van.”

„Straks kunnen we gewoon elke ochtend, middag en avond een drone de lucht in sturen

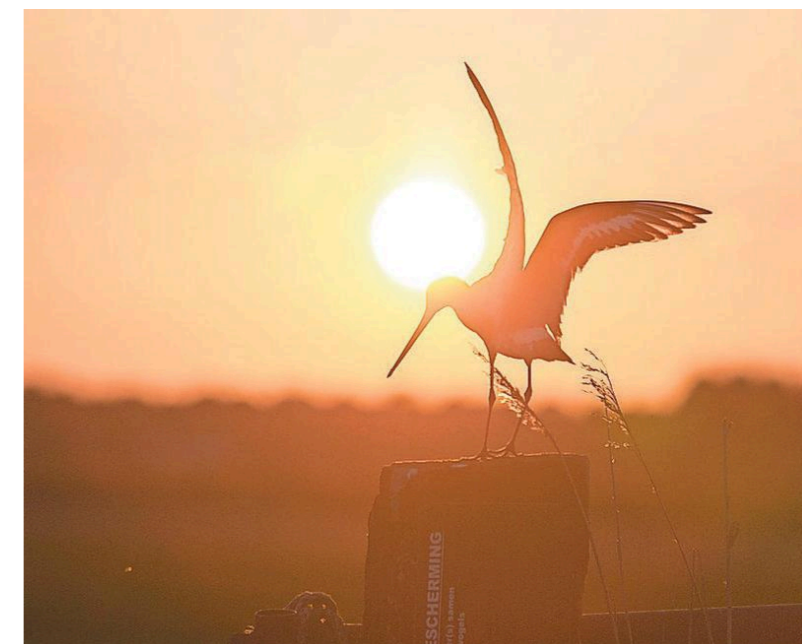
Wilhelm Bos
Collectief Eemland

Een vergelijking tussen de oude (links) en de nieuwe camera. De foto's zijn gemaakt van ongeveer 30 meter hoogte. FOTO COLLECTIEF EEMLAND

Wilhelm Bos krijgt een cheque van de regionale Rabobank-leden Piet Spoorenberg (links) en Hans Wessels (rechts). FOTO MEDIAHUIS

Het kost enorm veel tijd, geld en moeite, maar daardoor zijn dit soort foto's nog jaarlijks te maken in de Eempolder. ARCHIEFFOTO CASPAR HUURDEMAN